

Rummen 11. — Bloavez 2

Miz Genver 1905.

AR VRO

KELAOUENGELC'H
MIZIEK

KROUET EVIT BEZA

EUN ÈRE
ETRE

AR VRETONEZ
&

*Setu an heol aour o sevel
kag o tiriull war Dreiz-Izol.....
Taldir*

Dindan Renadur :

An Aotrou Fanch JAFFRENOU "Taldir"

EUZ A VOULLEREZ AR GWAZIOU HA JAFFRENOU E KERAEZ (Penn ar Bed)

Eu Gwerz en holl Stalioù Leorioù gwir vreton

Paëroniez "Ar Vro" :

An Aotrou 'N Eskop DUBOURG — An Aotrou Markiz ha Kannad AN ESTOURBEILLON
An Aotrou Kannad LAMY — An Aotrou Kannad HEMON
An Aotrou Markiz FREDERIK A GEROUARTZ — An Aotrou Drouiz IAN AR FUSTEK, " AB GWILLERM '
An Itron Enorus MOSHER — An Itron Enorus ANNA A GERVENOEL

KOUMANANCHOU :

Breiz ha Bro-C'hall : 16 real | *Breiz-Veur ha lec'hiou-all : 20 real*
PRIZ EUR RUMMEN : 6 GWENNEK

<p>KRENNAD : Prijou Kontadennou Nedelek Er bolom Izan Prezegennou koz Itron Varia Beg-ar-Raz</p>	<h1 style="margin: 0;">AR VRO</h1> <p style="margin: 0;">Penn-Rener : FANGH, JAFFRENNOU " TALDIR "</p> <p style="margin: 0;">« Kaz an den ha na gar ar Vro a vag anezan » Tennet dezuz Allou mad Sant KADO <i>(Myvrian Archeology, levr. III, d. 40, rimel. 3.)</i></p>	<p>KRENNAD : Ar Roc'h Allaz Me a zo Breizad Peuc'h ha labour Mez ha mez</p>
--	---	--

" AR VRO "
 A gas d'id ha d'ez tud
 He Gourc'hemennou
A VLOAVEZ MAD

Kenskrivadeg Kontadennou Nedelek

ROLL AR PRIJOU :

Tregont pezh-labour zo digouezet ganeomp.

1. — *Ar maout zo eat gant : H. Kerniliz, mab labourer-douar en Pont n'Abad (Kerne-Izel).*

Eur vedalen arm; Eur goumanant da gazeten *Ar Bobl*; Embannidigez ar gontaden loreet er *Bobl*.

Barn. — Ar gontaden-ma, vel m'o deuz gallet gweled lennerien *Ar Bobl*, a zo dudius dreist; aozet mad eo, gant kement tra zo red da zalc'her, al lenner var evez betek an divez. Ouspenn, eur gentel eo, hag eur gentel lec'hiet mad-mad, penegwir ar stern anezhi a zo great gant eun nozvez a Nedelek. Ar iez a zo c'houek ive, ha reiz a-walc'h eo ar c'hiz-skriva. Ar zoni a zo displeget freaz ha berr, hag an diaveaz a zo lizeradurek vel zo dleet.

2. *An eil: Job an Arboulet, " Job an Drouz-Vor ", labourer-douar en Plouhinek (Bro-Wened).*

Eur c'horn-butun bruk en eur c'hloier kroc'hen; Eur goumanant d'ar gelaouen *Ar Vro*; Embannidigez ar gontaden loreet er *Vro*.

Barn. — Ar gontaden-ma a vije bet roet ar renk kenta d'ezhi, mar na vije bet sellet nemed euz an diaveaz barzonek ha lizeradurek. Displegadennou koant deuz ar natur hag deuz ar meazou a zo enghi; ar brezonek a zo glan; mez daou rebech zo: da genta n'eller ket henwel stor "*er Bolom Izan*" eur gwir gontaden noz Nedelek;

d'an eil. eun tam eo disc'hri ar steuen deuz istor buez izan.

3. — *An dried: Klaoda Ar Prat, mestr-skol en Lanndivicho (Leon).*

Eur epillen vreton; eur goumanant d'*Ar Vro*.

Barn. — Ar iez impliet gant Klaoda en e gontaden euz a zaou vugelik "Perik hag Annaik," a zo deuz ar gwellä.

Eun tam bihan a vlaz gallek a zo ganthi; ze zo kiriek na zeu nemed an dride.

4. — *Doph Ar Mevou, en Kastellin (Kerne).*

Eur goumanant d'*Ar Vro*, ha kant karten-Bost gant poltrejou euz a Vreiz-Izel.

Barn. — Labour Doph Ar Mevou a zo ber, mez eur gentel vrao eo hag eun istor planiet mad.

E ide da liva ar Mabik Jezus diskennet e-touez bugaligou droug, dindan diaveaz eur paourik, a zo deuz ar stagusa.

5. — *Fanch An Arc'hantek, person Liverdy (S-et-M).*

Eul leor *Barzaz Taldir*.

Barn. — Mar n'eo ket gwirionez holl ar gontaden-ma hanvet *Kastell ar Jeruad*, da vihana tres gwir a zo varnhi, ha dreist holl, feson vreton. Houma zo eur gwir gontaden mod koz.

An oberour an neuz esael griat kalon e labour var eun nozvez Nedelek, mez eno ma ar mank: gweled a ve re an neuden, hag a hendall, an divez a zo re hastet.

6. — *Gwillaouik Bek ar Spinz (Leon).*

Eul leor *Pipi Gonto*, hag eur voestad kartennou bizit.

Barn. — En eul lenn ar gontaden-ma, e kreden lenn eur marvail zavet war stum Edgar Poë. Hag evid gwir checha mad a ra di. An istor eo euz a zaou ganfard o doa c'hoantaet sponta da greiz noz ar Pellgent ar gristenien a iea d'an oferen. Ar farz divalo a esachont ober, a droaz-en o eneb en eun doare terrupl.

Eun tam eo draillet ar iez, evid klask an "effet", hag ar gontaden a zo berik.

7. — *Loeiz An Dizez, labourer-douar en Kastell-Pol-a Leon.*

Eul leor Pontkallek.
Barn. — Labour an den-ma a zo dellidek euz ar c'hourc'hemennou. Mad tre eo e vrezonek, mez disliou e gontaden.

8. — *Louisa Charran, en Kermaria-Sulard (Bro-Dreger).*

Eul leor Pontkallek.

Barn. — Ar brezonek a zo mad gand ar plac'h-ma ive, mez ama na lavarinn ket eo berik al labour, hirik a vefegwiroc'h, hag ouspenn, an interesta waka dre blason. Merit a zo koulskoude.

9. — *Pennhouarn, en Montalban (Ille-et-Vilaine).*
 Eur voëstad kartennou bizit.

Barn. — Labour vad-tre, brezonek direbech; hira-dennou hag eun tammik re a draou personal pere na zellont ket ouz lennerien dianaf.

10. — *Gwillerm Thepot, labourer-douar en Kallak (Kerne-Uhel).*

Eur voëstad kartennou bizit.

Barn. — Evid unan deuz ar gwechou kenta d'an den-ma da skriva en brezonek, en deuz roet buez d'eul labour disi evit pezh a zell ouz ar mennoziou displeget mad.

Dre wallchanz, ien eo ar gontaden, petra bennag neuz esaet An Thepot lakaat eul luc'heden a garante da bara warnhi.

11. — *“ Breiz ” en Keraez (Kerne).*

Eur voëstad kartennou bizit.

Barn. — Lavaret a rer penoz pa 'n em lak ar merc'hed gand eun dra, an dra-ze a zeu buan da fin vad. Plijadur eo d'eomp gweled eta merc'hed Breiz-Izel o kregi ganthi; peder Maouez o deuz digaset labouriou d'ar c'henskrivadek-ma, ha me zo zur ne oa ket bed kemend-all asamblez e kenskrivadek brezonek a-bed c'hoaz...

Labour an Itron “ Breiz ” n'eo ket hep mankou, mez ar steuen a zo plommet mad hag ar brezonek mad awalc'h ive nemed ar c'hiz d'hen skriva.

Mennegou a enor :

12. — *Ian Ploernik, deuz Lanndi.*

Barn. — Labour gouest, mez disliou, hag heb buez. Ar brezonek a zo mad-tre.

13. — *Juluan Godest, deuz Kallak.*

Barn. — Re hir ha re luet.

14. — *“ Doue da genta ” deuz Karnoet.*

Barn. — Kalz re verraet. Re neubeud a vuez.

15. — *“ Bruk ” deuz Keraez*

Barn. — Kalz a verit evid ar sonjezonou, mez ar brezonek a zo tougn.

16. — *Job an Dörner, deuz Sizun.*

Barn. — Memeuz tra evel da C'hodest. Re a baper duet. Kalz a draou vad zo, mez o dibab a ve d'ober.

ER BOLOM IZAN

(Eil Priz Kontadennoù Nedelek)

A pe dosten d'er Vouster, en hial e daule e deren-neu devehan ar Gervignak, en ur ruc'bleineu er gue ihuel, hag en ur lakat lein er maneieu de splinein el un ilorzen. Boeh dous er habeleged ha rou flour er hlujeri e saue ag er flagenneu iautek. Dumen ha duze e kleuer blijereh er lonned, dastumet dre er vugulion. En devalenneu, en noz e greske berpet, hag, en dorgen e huele tamig ha tamig en tioelled e hounid he fen. E' korf un er amzer, en duded e holas er vro a-peh. Imbergoude, en doar e hune dousigeu edan ebl stiredennus en nean... Dija er goleu e gomanse sklerderat in tier, ar er mezeu. Er pelled, eue, e hueler ur vogoden guen kann e plommein hag e punein a drest en toeneu plouz. Er goen, perchanj, e oe e tariü ar en tan...

El ma pasen trezeu Jozon er Pinard, e ie en tiegeh eürus se d'hum lakat d'oh taul. Er guel ahanein e zigasas er soueh ar faseu er re iouank, hag er leunie e kaloneu er re gouh hag er re arriü. E guirione, eit er men, ne on ket un divroad en despet de men guske-mant dishanval d'oh ou hani. Arlerh bout lodennet en dornadeu get er saludeu, etre er priedeu, er goazed hag er vugale, er vistr me fedas de gemer me leh en ou mesk. En anderu-noz se, hui hel me hredein, em es bet ur pred magadurus ag en des-reneueet nerh me manbreu, ha freueit me hreiz ieinet. Biskoah ur goen boursuh ha leüenusuh n'em es guelet. En duchentil a ger n'en de chet sur kapapl, en despet d'ou finiudigeh, de hout koenieu ken konfortus ha ken plijadurus ! !... Erauk monet de gousket, ni hum cherras tro ha tro d'en oaled intannet, aveit hum duemmein hag aveit diviz. En arben a gement se, em es bet er joe de gleuet er bolom izan, meüel en ti, e tislep ur hueh hoah en trebilleu niverus ag e hir vuhe. El ma em boe goulennet get-on er leh ag e ganedigeh, ean e hras d'ein de hanaouit e galon en he flegeu kuhetan.

— Baleour, eme ean, me zou bet luchennet ar barlen ur vam peur a Blehenek. A zat ma hellen ridek ha konpren mat hur lavar, me ias devout bugul d'er Magoereu. Bep gueh ma chonjan en deieu boursuh em es tremenet er leh se, ne hellan ket parrat a chüill dareu a leüine. Kement anderu ha lies, de vitin, epad en amzer tuem, e kasen me seud de vouitat d'en teüen. Dran ma pere hur lonned er iaute dister, ni hum zastume etre-zemb, bugulion ha bugulezed, d'oh tor ur manne benak. Aze, en er fresk ag er mor e ze de foetal d'oh hun tal losket, ha de lakat hur hreiz de vleüien el ur boket digoret edan gluebanedig er gloeh-vitin, ni e daule neze, en aüel, er sonnenneu melodius groeit dre er hannerion kouh pe iouank ag hur broig karet... Mar a hueh, er mor bras e gorne ehus duhont; gueharal ean e drouze dousigeu en ur varbotal girieu madelehus. Hemb dale, e hemb a vanden, neze, de hoari e ribl en deur, pe de ridek diarhen ar en drehen kaled. El ma oe karget a vili e koste er mor, ni ou zape hag ou lake en hun dalpeu koarh.

Guehave ni ou boute de floual en er, gueharal ni ou ha-se de saill ar kriben en houlenneu koëvennek... Get en oed, ér garante e houriennas e ma halon, ha me oe en ur boneur bras, a pe hellen kavouit en tu de gonz d'oh ur vugétez hanuet Mari. Un anderù a Veuein, me lakas e me fen de zizol dehi me hoantadenneu karanteus. El ma tén a glah ur garg foen, me hi havas en un ihouarh don, en un ihouarh goasket etre diù gle goleit a spern boketek, a zrein e bleu, hag a lann glas deur. Inou deu dest hum gavas ar er leh; en hiaul duhont e zichenne in dan ag er mor, deit devout ru kel; er loer dihonet e gomanse gober, duze, e labour nozek. Etal d'emb, er foen e vlaze huek, hag er boketeu a bep liù e daule ou guellan frond aben d'hou Hroueour. Aze, edan selleu Doué, hun es diskarget hur haloneu unan d'en al. Me larás dehi em boe guelet un druhunel koant e kannein

joeius ha truheus, ar un dro, e jardrein er vuhe. He sonneu de getan e lakas er gren e me halon, arlerh bout hi chileuet un tamig, er leuine e zilojas er gren eit bir-ùiken. Er garante, en de se, en deve hum zizoleit t'ein ha kenteh e tas hireh t'ein de huelet e me zi un inig ker flour a gan, ha ken trist a vin. Ia, hi hemb kin em oe choejet, pe kentoh em oe diforhet e mesk er goenten-neu iouank ag hum bro a Vreih-Izel.

« — Me garehe, goude me chervij, hou kueleit e kanpen me ziegeh, ha bout konfortet dre z'oh hui hemb kin, e me foeneu er bed-men, en ur gortoz hum gavouit un de, tal oh tal, ar un trôn ligernus, e porh sklerderus en hani e zou hag e vou.

Mari e gonprenas me honzeu, hag en ur soubein he fenn gronnet a vleuigeu du pod, hi e loskas er girieu men de goeh aze he divez roz vel ur girizen;

ER BOLOM IZAN

E kontein e istoer

— Ia me oe hemp par ha me hirvoude arlerh ur mignon a garante, mez peguir e hues er hetan groeit de anaouit hou chonjeu, ne hellan ket parrat a zizol d'oh me re. Hou karein e hran a drest en holl faroed a me hornad. A huersou e fote d'ein konz doh-oh, mez bep gueh ma anseñ, bep gueh en hardehted e vanke d'ein. Hui hell bout e peah, mignon karet, rag me vou, un de, hou pried mar talhet d'hou konzeu.

Hun diviz e chomaz aze. Elkent erok hum dispartiein me gemeraz er spern ur boket guen el en erh, ha me er haniaz de me mestrez en ur laret d'ehi:

— Chetu amen en dalh-chonj ag hun grateh a bria-deleh. Er boket e zou koent ha guerh meurbed, mez hui

e zou hoah plahoh, hag er peh e hues laret e chomou kizellet e me hreiz epad ma tougou bleu er spern guen.

Mari d'he zro e gemeraz ur boketik drein hag er hraz d'ein: — Kemeret er boket-men, emehi, get er memb leuine e mes kemeret hou kani. Goarnet-an el un dra prizet braz, rag er boket, hui e hoer, e zou er penn-kôz ag er frehen. Eit kavouit en eurusted en hur bale poenius ar en doar, ni hum barou un de en hun iliz parrez.»

— En de-se e ariouou mar karet, erok ma rei poder gueh er huenelen he ziik pri e korn er fenesteu ag hun pennér, petramant erok ma anveou poder gueh en avaleu er gue. A pe veemp eredet, ha memb azal hiniù, ni hum gonfortou unan en all e kreiz hun glaharieu. ... »

Ni hum guitaz neze get ur galon reih meurbed,

En hiaul Roue luigernus en De hum guhaz. neze kente en un toulad kogus ru goed. El loer, hi, hum saue guelloh. guel en ebr ag en amzer, hag er stired e hoarie tro ha tro dehi.

Deu pe tri miz goude, bro Franz men galluas edan he baniel. Hi me hasas, el zouaf, d'en Algeri aveit tri blé. Azen en huiz en des ridet ar me fas liesoh eit er guin e men gargouillen. A pe vezen e vontein gard, me spered e reneuee dirak men deulegad en anderu nozhont a Veuein, ma em boe santet douster flemmeu ar garante ha, mar a hueh, me lare etre men dent ur zonnen en inour de me mestrez. — Mes... marse men dous n'em gorteii ket ! Re hir perchanj e vou tri-blé aveit hi ! Chetu er chonjeu em boe eu dre bep diu hueh. Allas ! er peh e chonjen, hag, er peh e grenen, ar en doareu pell-hont, ne vankas ket a arriu. Me zad kouh e lare mat a pe gonze el men ag en ankoehadigeh :

Sel pellikoh ma ier

Sel bednnoh hou ankoeher.

Er girieu se e zizol splam mat er huirione el ma em es groeit atau en aproy. Epad me zervij, n'em boe ket gellet donet d'er ger, rak en dispignereh a mem bale em sponte. N'en boe ket muioh skriuët liherieu a p'en de guir ne houven ket derhel na kondu er blien. Me zaüedigeh e hras en tu de unan a me hameraded a iaouankis de me zreisein. Ean e ziskleras de Mari penaus e on chomet ar en dachen en ur brezel d'oh er re du. Er gazeten, e lare ean, en deoe brudet kement se ha me oe er ketan koehet etan tauleu er morioned. Ne oe mui eta fiars erbet de men guelet e font un de em farrez, rak er mari en deoe cherret men deulegad ha sklaset me horv eit biruikin. Men dous e kouilas he goalh e kleuet er predeg kanvus-se, mas en deieu e zistannas bean he halonnad, ha, ember goude, hi me anboehas apéh. He harante e ias neze devat me mignon, pehani ne houlenne ket kin. Un tamig, arlerh, me zigoehas e Plehenek hag el ma tosten de dor-dal me iliz parrez, me huelas Mari kazalet get me hamerad a hueharal e tont a vout eredet. Kente er hounar e saüas de me fen ; men dent hum sterdas hag e darhasa meirbeg get er valiz. Men denagad eue e lansas selieu intannet pere e ias ian de galon en nheu bried. Re men e chomas ehét...

Chiffet e on kement dre en dreizoni e huelen, ma on prest de hrein ur maleur benak. Ne houian ket petra men dalhe a skoein un taul koutel, e kalon er plah er devoe me lausket a goste arlerh er gratehieu em boe bet get hi, tri ble erauk ! Hoant em boe open de sante d'oh goug en hani en deoe me zreiseit, en ur gemer meléh e kalon me mestrez. Ne harzen ket mui get er goller ! Tuchant em behe bet hum lanset arne hon aveit en tagein e kreiz e fest. Mez pas... Me hum zalhas el kent, en despét de me hounar, ha me hum goutantas de dostat d'en nheu bried, ha de laret dehe en ur lavar rust ha seh meurbet :

« — Mari, me ankoehet e hues e guirions. Neoh me zou deit d'er ger e segur hou kavouit plah iouank. Siouah ! hum fariet em es. Goedet e on hiniu betag en donded a me hreiz-korf. Me houien, elkent, joe ha

leuine eit d'oh, en hon priedereh neue, hag en hou puhe de zonet. Aveit d'ein me bremen, me lar d'oh kanavou eit er bed men... Ha te ! me mignon a vugaleeh ! te ag e garen el ur brer ! te ha es kredet me zreisen epad me zeryich ! oh ! kansort miliget ! Kanavou eit biruiken ! »

Me daulas hoah un taul-sel ar er houbl bamet ha me ias de vale bro. Kleuet em es laret goude penaus Mari e sehás ar he zroid, el ur blanten laket de greakein en un tachad meinek. He goaz e grevas en ur fojel get ur hovad lagout, un tamig arlerh. Re gri e on bet marse d'oh t'he, mes petra e faut d'oh klah get un den maliset !

D'er Ger-Vam e on oejt hag inou e on chomet un dek vle benak e labourat el ur jau er havelieu bras. Just e hellen kemer dre bep diu hueh un noz vat a gousked. En ankin hag er sousi em lahe noz ha de. Er faler pehani e lonken a vegad ne vankas ket a me lakat de dristat. Ur fas ker seh e zas d'oh ein ina ne on ket mui hanval d'oh un den. Me spered en deoe neze hivreh de houiet neuetedeu Bro-Gal ha me ive er fallante el deur. Er leroni e blije bras d'ein, rak, en arben a gement se, me helle hum vagein mat hemb poeniein tam erbet. Un dro-dorn hemb kin ; ha chetu mem bouid gounied aveit ur zuhun pe diu. E korf ber amzer me zas devout open habil er vecher avantajus se. Biskoah ne vanken en tauleu e anseen.

Un de elkent, houian ket penaus em boe groeit me zreu, e on bet guelet e lereh. Un damezel e hras ur signal, dre guh de zeu zen pere hum gaue e pen ur ru streh. Re men hemb dale, e ridas aben d'ein, ha lakas ou dorn ar men diskoe en ur gonzal :

« E hanu al fezen ni hou arrest. » — Mes... Petra fal em es me hreit-ta ?

— Taret bremen, tuchant hon pou amzer erhoulh de zviz hanoutigeh. E hortoz, heliet ni... Me, neze, el ur reval kes, me ias get-he betag un ti a hor frank digor... Aze, ker em boe anse diskoein me lealded, james ne vezen kredet. Eih de arlerh e on bet kondannet aveit tri miz a brizon. Er peh em es hreit e kousket ar er planch kalet, e lebrein bara seh hag e ivet deur fal de viren ha de goen. Mem buhe ne oe ket sur goal joeius er prantad se. Pe oen deit er mez ag er prizon, me laras a-guh de Bariz, er ger miliget, er ger gourlaunet a fal dechau. En tachad se, em boe lausket imber iehed me horv ha peah me inean. Me retornas epta get kalz a leuine de Vreiz-Izel en ur gannein ur sonnén en he inour :

Arierh dek vleat tremenet

Er mez a mein Bro,

E tan breimeig d'he guelet

Get hireh endro.

Kuiteit em boe me sieu mat

Eit kemer re fal ;

Meh em boe a vout guir Vreihad

E mesk pautred Gal.

Mes binui guelloh eit biskoah

E karan me zud ;

Biuein er fe e faut t'ein hoah

Pel a z'oh er vrud.

En arben ma oen bet kondannet d'er prizon e on deit de Gervignak da chom. E ti Jozon er Pinard e on digoehet el meuel. N'em es ket mennet monet de Blehenek get en eün a vout re a boen spered. Er Vouchster em es guelet er bleieu e pas, hag e huennein me fen. Dek vle, else, en des hum zibunet ar dibuner en amzer hemb ma en des un neuéted benak hum ziskoeit e men buhe.

Ur mintin a vist est, neoah, el ma hen da vedein d'er mezad, e tas hoantbrast ein gober ur læronsi. Me zas d'er gër ha me zizolas de me mestr me fal-chonj. Hanen laras d'eün penaus e oe kontant de huelet me finded de loereh. Eit kement se ean me fedas da dapouit er lë e ie get er boser d'er vorh. Hemb kol ur minud, me denas a mem bank ur re boteu ler neüe ha ridas ar vorden en hent praz leh ma oe deli d'er marc'hadour pas. En ur ham-dro me lakas ur votez ha me ias de bozein en al ur hant paz benak pelloh. Er labour se ur hueh groeit, me hum guhas ar dran ur gorh drein e hortoz er pau-tr-boser. Ur hart er goude, e arriuas inou. Ean e arretas dirak er votez ketan hag he hemeras en e zorn.

— Hama, e lare ean, chetu amen ur votez ag e hra avad me zreu. A huerso e on e klah kout ur re boteu ler get me zad, mes kaër em boe goulén gethon d'er sul prenein d'eün ur re, biskoah n'en des vennet. Bremen ne on e poen anehon, peguir en drespét d'e gonzeu em bou ur re. Mes... ne huélan nameit ur votez ; e men e ma ta he farrez ? » Ker en deoe sellet nitra n'hum ziskoe d'e zeulegad. Nezé, chiffet betag er vouiden age iskern, ean e daulas er votez ler er fojel en hent pras en ur varbotal etre e zent : « Kerh, ia, kerh aze de ivet ha hoalh a hüñ, rak ne oes mat nameit de chauchein troed ur banbocher pe kani un dastumour fang. »

Ean e gontinuas, arlerh, e gerhet. N'en deoe ket hoah groeit nehon ur hant metr, a pe goehas ar e votez aral. « Ha mil... mil bempad bitun karot, e lare ean, na sotet e on bet e terhel kuit he farrez. A pe garzen bout bet hi goarnet em behe bet bremen ur re boteu ag er ehoej. » Kenteh, ean e lakas e le d'en dias ar goste en hent hag e hastas de glah er votez en deoe taulet.

Hemb arhoarein, me dapas er lë hag er hasas de hreu me mestr. Hanen d'oh men guelet e arriü e greve e voleu e hoarhet. « O ! geou, fin mat e oes eit er læronsi, e lare ean. Mes... ma ta er boser endro de brenein genein me lë me a tefi d'er loereh get hon arre ». N'en deve ket nehon achiüet e gir a pe zigohas er pau-tr-marhadour en e di. Treouilein e hre e houlen get me mestr ma en deve ket guelet er lë pehani en deoe prenet get hon un tamig arauk. « Dam nann, me leh boser, n'em es chet t'hon guelet. Mes... mar faut d'oh ur lë aral, me hellei guerhein hoah unan d'oh. Hanval mat e d'oh en hani ketan.

« O ! Jozon, hastet er gober d'eün, me er peou d'oh disul. »

Er marhad hum groas aben, hag er pau-tr e sammas e le ar e gein eit monet bean d'er ger. El ma pose e tal ur hoed bihan, ean e gleüas bleijereh. « Pest a lë, eme ean, chetu ean, bremen e vrechen dre ze arlerh bout torhet e liameu ». Ean e chomas un tamik da chileüet, mes er bleijereh e belle berpet. Lip el en aüel, ean e lakas e lë d'er hias hag e ridas er hoed. Er peh e glas-

ken rak me e oe er lon ag e vleije else. Me zas eno ar me fazeu, e gemeras er le hag er hasas d'er vorh-e leh ma oe deli dehou monet. Me laras de dud er boser er farz em boe hreit en de se. Ol en tieges e hoarhas. Mes er pau-tr, pehani e arriuas imber goude ne hoarhe ket, mes kentoh ean e ouile. A pe houias me ham-dro, ean e skrignas el er ral eüe.

Baleour, chetu mem buhe e ber girieu, mes berroli vou hoah laket a pe vein oeit er be. Ar me hroez hemb kin e vou skriüet : « Tremenet e er bouloñ izan. »... Mar karet ni ia bremen de repoz en ur guleieu erok monet de repoz er vered.

Ol en dud e chileuas d'oh er meüel kouh.

En de arlerh vintin a pe zilezen er Vouchter, en haul e saüe e ben ar drést er manneieu ihuel.

JOB EN DROUZ-VOR.

Ar Gador-Brezeg

Skoueriou da brezegi

Roet zo bet d'Ar Vro, gant eur beleg mignon d'ar Brezonek, eun dornskrid koz hep hanog great gant eur person a Vro-Leon er bloavez 1789, ha varnezan eun dibab deuz ar prezegennou lavaret gant ar sarmoner-ma e-pad ar C'horaiz deuz ar bloavez 1789.

Kant-pemzek-vloaz zo eo bet skrivet ar prezegennou-ze, ha kemend rag-ze, e kredomp e raio plijadur da veleien iaouank Breiz, ha d'hon holl lennerien, lenn ama eun dibab a refomp evito divar ar c'haër koz ha melejeñnet-ze.

Ar prezegennou-ze a zo seiz anezo : ar genta var *ar Veventi*, an eil var *an Teodou fall*, an drede var *Maro ar pecher*, ar bederved var *an devosion d'ar Verchez*, ar bemped var *ar Mab prodig*, (houma n'euz ne me!) eur pennad anezi) ar c'houec'hved var *an Anaon*, ar seizved var *ar Binvidigien*.

Ar Vro a voutlo ar prezegennou koz-ze a-zalek ar rummenma, hag esperout a ra dre-ze dond da renta zervich da galz euz he c'houmananterien, da gelenni kalz a re all, ha var ar marc'had, da ober eun dra vad en eur zispaka, dioc'h an dumen, eun dornskrid koz skrivet en hon iez.

Ar Reuer hag Ar Moullër.

Prezagen I

AR VEVENTI

(Prezaget an 22 a viz meurz 1789)

« *Attendite vobis, ne fortè graventur corda vestra in crapulâ et ebrietate.* »

« *Discallit mad da noaza d'hoc'h eneon dre ho tebochou hag ho mevention.* »

(Ali Sant Paol d'ar bobl euz a Gorinth, hag en o fersonaj, d'an holl dud euz an douar.)

Ar Veventi, tech ken komunn, ispisial e-touez ar Vretoned, akustumanz spoutus ken eaz da gemer, mez ken diez da zilezel, si milliget pehini a lak bemdez da goueza e-kreiz an ifern eun niver braz a gristenien hep pinijen, a zo unan euz ar seiz pec'hejou kapital, ar

vammen hag ar soursen maleürus euz a gazi an holl dizurzou. Anaveet eo dindan an hano a C'hourmandis, pe a c'hoant direglet da eva. Mar deo eun dra louz ha noazus da gorf an den dibri re, ez eo c'hoaz kalz lousoc'h, kalz noazusoc'h ha kalz abominoploc'h, evid an den, mankout d'en em voderi var an eva, rag eun den evitan da zibri re, na goll ket evit kement-se e rezon, mirout a ra bepred e intentamant vad. Mez eun den pehini en em ro d'an evaj, beteg en em lakeat stad heuzus e pehini e veler bemdez oc'h en em ra an darn vuia euz ar veverien, en em rent eun den dientent, hag en em lak er memez renk hag an anevaled mud, pere n'o deuz na rezon na santimant. Goulskoude, e-lec'h kaout mez da veza zujet d'eun dizurz ken horrupl evel ar veventi, piou a grette en em gaffe, e touez ar gristenien memez, tud impi awalc'h evit eskuzi o meventiou, hag aheurtet awalc'h en o zech evit tenna gloar ha Touge euz eur si ken heuzus?

Evit konfounti hirio an eil hag egile deuz an daou sort tud-ze hag evit o lezel hep eskuz ha dirag Doue ha dirag ar Bed, etigas an aman diou refleksion. Da genta me ziskueo d'oc'h al loustoni hag an divaloerez euz ar veventi, hag er fin euz a gement-se, ar zujet euz ma c'henta refleksion. D'an eil, me a lavaro d'eoc'h darn euz ar pennou digareou a glask ar veverien evit eskuzi o meventiou, hag erfin euz a gement-se ar zujet euz ma eil refleksion. En daou ger, al loustoni hag an divaloerez euz ar veventi, digareou ordinal ar veverien, setu eno ar bartaj euz an diviz-man, hag ar zujet euz hoc'h evez d'am c'homzou. Mez abarz kregi, goulennomp sklerijen ar Spered-Santel dre skoazel ar Verc'hez Vari, oc'h he zaludi gant an El : *Ave Maria* etc.

KENTA POENT

Pegen nebeud a furnez, a relijion hag a skiant en deuz an den a ell beza dibled var ar c'holl euz e vrud vad, euz e rezon, euz e iec'hed hag euz e ine ! Goulskoude ar mevier a zisprij kement-se holl. Distroja a ra e iec'hed, koll a ra e rezon, tenna ra varneon disprijanz an dud, ha malloz Doue.

Ha da genta, ar rezon a zo unan euz ar brasa donezonou hon euz resevet digant Doue. Ar rezon a zo roet d'eomp evit en em gundui hag evit diharpa ar gwall blegiou. Eun donezon kaër eo, eur prezant presius dre behini ec'h en em dennomp euz a renk an anevaled pere n'o deuz ket bet digant Doue eun avantaj ken talvoudus. Mez petra a ra an den pa zeu da vevi ? Koll a ra e rezon, hag en em lakaat a ra dre e gornvad er memez renk hag an anevaled mud, pere n'o deuz teod a-bed evit parlant na spered a-bed evit en em gouarn.

Hi vero velut irrationabilia animalia. Na fell evit koumpren kement-man nemed sonjal en eun den e pad e veventi. An den dre forz eva a goll e furnez hag e spered : na oar en em gouarn na kemer an disterra soursi aneon e-unan. Koll a ra beteg ar gomz ; bec'h eo d'eon en em rei da entent ; bec'h eo d'eon chare e gornvad. Ober a ra hep mez a-bed kement seurt sotoni a zo. C'hoarzin a ra hep rezon ; gouela a ra en eur feson drol ha fentus meurbed : torri a ra penn ar re a zo var dro d'ezan gant balbouzerez pere n'o deuz ket a rezon. Na

oar nag ar pez a lavar nag ar pez a ra. Klask a ra kistion hag affer ouz kement hini a zo var e dro. Na anaf na tad na mam, na pried na bugale, na mignoun nag adversour. Goude beza karget e vouzellou, e teu da rejete, ha goude beza distaoret e eva neve flam, en em garg adarre bete toull e c'houg, hag erfin goude beza evet bete tapa gant ar biz, her gweler oc'h en em ruilla e-kreiz al lorgnez evel eur pemoc'h.

Na arru, siwaz, nemed re aliez, eme Sant Per, e teu ar mevier da ober ar pez a lavar gant gwirionez ar proverb koz :

« Mar oc'h euz gwelet morse eur mevier, oc'h euz gwelet eun den henvel ouz eur porc'hell. En em ruillal a ra e kreiz e..... »

Evel ar penmoe'h, e zoug var e viskamant ar merkou euz ar poullou e pere en deuz en em ruillet. *Contigit eis illud veri proverbii sus tota in volutabro luti.* Hag ar pez a c'hoarvez aliez eo ma teu an den dre forz eva da vihanaat nebeud ha nebeud e rezon : *Ebrietas excæcat sensus*, hag he c'holl erfin da vad : *ebrietas actionis interitus*, ha d'en em rentout evit ar peur rest euz e vuhez eun den diot, eun den hep skiant hag hep furnez. Lakit evez, eme ar Spered-Santel, d'en em-renta drê ho meventiou henvel ouz ho kezeg hag ouz ho mulled pere n'o deuz na furnez na rezon. *Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus.*

D'an eil, ar iec'hed a zo eun tenzor kaër meurbed. Pegen mizerabl bennag ma vez eun den er bed-man, mar en deuz iec'hed, e vev laouen ha joaüs. Mez hep iec'hed, an holl pinvidigeziou, an holl enoriou ne dint nemed traou ven ha disprijus. Hep ar iec'hed, na ell eun den kemer na plijadur na kountantamant a-bed var an douar. Kaout iec'hed a zo beva eüruz hervez ar Bed. Mankout a iec'hed n'en deo ket beva, mez langisa ha disperisa divar an treid. Pephini a glask e iec'hed abalamour n'en deuz den a-bed enebour d'eon e-unan.

Goulskoude ar mevier, dinatur en e genver, a revin hag a zistruj e iec'hed. Dre an debochou a rer oc'h eva dreist voder, e teu kalz a dud da hasta ar gozni ha da avanz heur o maro, elec'h ma teu da virout e iec'hed ha da astenn e vuhez, an hini a zo renket mad var an eva. *Propter crapulam, multi obierunt. Qui autem abstinens est, adficiet ad vitam.* « Na sellit ket euz ar gwin pa ve kaër ha lugernus er voutaill, eme ar Spered-Santel ; mad meurbed her c'haver da eva, antren a ra braoik er ginou, mez allaz eur vech hen ever dreist voder, neuze e teu da flemma evel eun aër ha da losken er galon eun ampoëzon kri evel flem eur bazilik. » *Ingreditur blandè sed in novissimo mordebit sicut serpens, et sicut regulus venena diffundet.* Klask a rit ho plijadur oc'h eva, meverien ha mevierezed maleürus, mez ar blijadur heugus-ze a gousto d'oc'h keroc'h evit na zonjit : rag ar veventi a drenk ar gwad, a gark ar stomak a vestl, a elum er bouzellou enn tan kruel pehini a boaz, a revin, a zistruj, hag a lak a neubeudou ar re greva da goll o nerz, eme Sant Basil. *Ebrietas roboris perniciem.* Hasta a ra ar gozni, eme ar memez sant, lakat a ra ar maro da zond araog e amzer, ha renta a ra an den zujet da gement seurt klenved a zo ! Petra eo stomak eur mevier, ma n'en deo eur poull

brein, eul lagen flerius, var behini e neui hag e c'hô an holl viltansou euz an hostaleri, eme Sant Augustin, pere a brodu en nebeud amzer mil boan-benn ha mil gleved spoùntus.

Petra eo korf eur mevier mar n'en deo ket eur c'horf labeet ha merzeriet, eur c'horf blonset, ha torret gant ar gwall zarvoudou arruet gantan epad e veventiou, gant ar bac'hadou en deuz bet resevet pa oa leun e gof, gant al lammou en deuz bet pa oa bec'h d'eon en em chare, gant an dienez en deuz santet o kousket e kostez ar c'hleuziou, a-vechou all e kreiz ar poullou, a-vechou all var ribl ar rivierou didan peb-sort amzer, var an erc'h kerkoulz ha var skorn ! Goulennit ar pezh a arru gant eur mevier antronoz e veventi : eur boan-benn kruel en deuz da c'houzaon ; eur sec'hed horrupl a zizec'h e galon ; eun tan bero a zev e stomak. Peneuz goude kement-se mirout nerz ha iec'hed ?

Klevet e vec'h a-vechou oc'h en em glemm e moc'h klanv, ha sujet da veur a vac'hagn ; diwallit hag evesait mad ne ve ho meventiou hag ho tiroll penn-kaoz ho klenvejou. Peneuz e ve iac'h nep a zistruj e iec'hed dre ar gwin ? *Quæ vita est ei qui minuitur vino ?*

D'an drede, koll a ra ar meveier e vrud vad, tenna a ra varneon an disprijanz euz ar bed, rag petra bennag ma'zeo fall ar bed, n'en deuz goulskoude nemed eun disprijanz horrupl evit kement hini en em ro d'an evach, hag ar rezon var behini en em ziazez ar bed evit disprijout ar mevier eo abalamour n'en deuz si fall a bed a gement a ve ken diez da anduri hag a ra kement a c'haou ouz ar sossiete. Ar mevier, eme Sant Krisostom, a zo ar vez euz an natur den. Kement tra a ell rentout eun den dign a zisprij, en em vod er mevier da goll d'eon e vrud.... Hag evit gwir petra a elfe lakaat eur mevier da veza istimet hag enoret ? Hag e vadou braz e ve ? Salho-kras, e vadou braz na badint ket pell, pe n'em ro an den d'ar veventi. Ped den n'oc'h euz-hu ket anaveet pere goude beza bet tud dizoursi, goude beza bet memez pinvidik, a zo kouezet er brasa paourentez hag en diveza dienez ?

Ped den n'oc'h euz-hu ket gwelet pere goude beza dispignet o madou en hostaleri, a zo kontraign da zervichi e ti ar re a oa bet gwech-all o servicherien ? Darn all kontraign da vond da glask o zam boued a zor da zor, oblijet da reseo mil goaperez ha mil nac'herez digant ar re o devoa o sikouret da zibri o danvez en tavarniou ? Setu eno ar pezh e veler bemdez oc'h arruout. Eur mevier mar deo pinvidik, na vezo ket pell dizoursi. E binvidegeziou a deuzo etre e zaouarn evel an dour a red euz ar feunteuniou. Eun tiek mad mar en em ro d'an evach, na vezo morse pinvidik. Komzou ar Spered-Santel int : *Operarius ebriosus non locuplebabitur*. Keit ha ma vezo ar mevier o rouli an hostaleriou, e vevlien a gollo o amzer er gear. « Tremenet meuz var zouar ar mevier, eme ar Spered-Santel, ha ne meuz gwelet e barkou goloet nemed a bep sort lorgnez. Elec'h m'en doa ar mevier hadet ed, ne meuz gwelet nemed dreok, lined ha treuz-geot. An drein, ar spern, a led hag a c'holo an douarou en deuz labouret : e gleuziou dishelitet ha digor euz a bep tu a roe eun antre eaz da gement lon a dremene. »

Lekeit var ze ar marc'hajou fall, ar c'hontrajou sod, a ra ar mevier e pad e veventi ! Gwerza a rei marc'had mad, prena rei ker ! Tenna a rei mil ha mil affer fall var e gein dre an tabudou, an disputou a c'hoarvezo gantan. Mil ha mil prosez a zeui d'e zikour da foueta e zanvez, dre ma ne oar ket gouarn e deod pa ve evet d'eon. Erfin, ar mevier arruet er gear a rei gwall vuhez d'e dud, e velo marteze e famill duet gant an naon ! Eur veich e kemero jagrin o sonjal d'an afferou fall en devezo bet great. Mez e lec'h antren ennan e-unan, digori e zaoulagad ha dond furoc'h, e ve gwelet aliez o teul e voutou hag o tiredek d'an hostaleri da veuzi e jagrin er voutaill.

Lekeit c'hoaz peneuz ar veventi a zo mammen, sour-sen, ha penn an holl dizurziou hervez Sant Ian Krisostom : *Ebrietas, hæc est mater et origo omnium vitiorum*.

Euz ar veventi, e teu an disputou, an tabudou, an emgannou ; ar veventi a zo penn-kiriek d'al leou, d'ar blasfemou, d'ar ganaouennou vil, d'an oberou mezus, d'ar goler, d'ar gasoni, d'ar venjanz, d'ar muntrou, d'ar prosezou, da révin meur a famill.

Ar veveren, mar deo roet d'ezo tostaat euz ar sakramanchou, ne dint ket evit profita euz ar c'hrasou braz ha presius a skuill ar sakramanchou var eneou prientet mad d'o reseo. Mar tostaat oc'h sakramant ar Binijen, pesort kovesion a reont-hi ! Rag n'en d'eo ket awalc'h kovez evit en em santifia, red eo c'hoaz renonsi evit mad d'ar pec'hed ha beza rezolvat da vervel kentoc'h eget ofansi Doue birviken mui. Mez allaz, ped mevier en em gav er stad santel-ze ?

O aheurt da gendele'her er memez pec'hed, da zele'her d'o buhez dirollet, a zo eur merk skler ne denont talvoudegez a-bed euz ar sakramanchou, ha n'en deo o c'hovesionou nemed eur chaden a zakrilachou. Rag-se, netra stankoc'h pa zeuont da govez, evit o gweled o nac'h o fec'hejou ; a-nez, na gaffent kovsour a-bed a gement a ve maleürus awalc'h d'o absolvi, keit ha ma kouezont er veventi. Mar goulenner diganto kont euz o si, pesort moien da respont var gement-se ? Beuzet o deuz peb santimant relijius, peb anaoudegez euz ar relijion gristen en eur mor a evach : ne ouzont ket muioc'h a gatekizou evit ar chas, pe an dud gouez ganet ha maget er c'hoajou. Na bedont na da noz na da vintin, pe mar greont pesort profit a ellont-hi tenna euz o fedennou hep mennout renonsi d'an evach ? N'o deuz na mez nag aoun a-bed evit dougen o c'horvajou beteg el lec'hieu konsakret da Zoue. Mar deuont d'an oferen, ped gweich n'int-hi ket douget di dre ar c'hoant da gaout konsorted ho meventiou, ha dremenn goude an abardaez o skarza gwer ha boutaillou. Na zelaouont ket ar zarmoniou ; o c'halon a zo kaledet, ha var o drem e sked eur fallente estranch.

Dre gement-ma, eo eaz gweled n'en deuz nikun hag a lak e silvidigez e brasoc'h riskl eget eur mevier. Allaz, pesort tourmanchou n'en defe ket da anduri er bed all mar deufe ar maro d'her surprann e kreiz e veventi, pa'z eo gwir ec'h assur d'eomp ar Skritur n'en deuz antre a-bed e rouantelez an ne evit ar veveren, ma na renon-

sont firmad d'ho fec'hejou, ha ma na reont eur binijen galed evit rapari o dizurzou. *Neque ebriosi regnum Dei possidebunt.* Adversourien diskleriet int da Groaz hon Salver, pa n'anveont er bed-man ken Doue nemed o bouzellou ! *Non Deo serviunt. sed suo ventri.* Rag-se goude beza kemeret epad o iec'hed o bouzellou evid o Doue, n'o deuz peurvuia nemed eur maro fall, eur maro en o fec'hed, eur maro spountus e pehini e tizoloer justis Doue.

Gant a hini a varv en o meventiou, hep an disterra akt a geuz, hep an disterra glac'har da veza tremenet o buhez holl er brasa fallagriezou ! Gant a hini en'em laz, en em groug gant an dizesper da veza dispignet o madou en Hostaleri ! Ar pec'hejou all barrek da lakaat an den d'en em goll, pegen grevus bennag a ouffent beza, o deuz an avantach-man var ar veventi ma lezont gant ar pec'her al liberte hag ar galloud da zistrei ouz Doue. Mez ar veventi a rent an den inkapab da zonjal en e zilvidigez keit ha zeo mezo, pen deo gwir en deuz kollet e skiant na oar ket petra lavar, na petra ra.

Evelse e teu kement tra zo tout da gondaoni ar veventi. Ar mevier a goll e rezon, a zistruj e iec'hed, a zo disprijet gant an holl ; ar mevier a lak e zilvidigez er brasa danger en eur denna varneon malloz an Aotrou Doue.

Gwelomp breman ar rezoniou hag an digareou a glask ar mevier evit eskuzi e bec'hed. Kement-se a ia da ober ar zujet demeuz eil poent ar prezeg-man.

(Da genderc'hel).

ITRON-VARIA BEG-AR-RAZ

Kalz a genvroiz a c'noulenn diganin advoulla ar barzoneg am boa lavaret varlene, da Ouel Binnigadur Skeuden ar Werc'hez e Beg-ar-Raz. Ar werz-ze na oa bet moulet neuze nemed pemp kant anezi, ha siwaz, ne oa ket bet gallet rei heb a hini d'an holl. Diwar "askell" skanv *Ar Vro* e vezo koulz klevet ar meuleudi-ma da Vari, evel ma oa bet divar jijen ar statu vraz a zo gwintet du-hount, evel eur zin-gwen a fizianz, var ribl Ifern du Plogo.

"TALDIR"

Ni ho salud gant eur joa vraz
O Gwerc'hez, Stereden ar Mor !
Ho tremm-skeuden, e Beg-ar-Raz
Zo vel tour-tan aochou Arvor.
O Gwerc'hez krenv ha dous meurbed,
Mam binniget Salver ar bed,
Divar ar roc'h mean-menerez
Lec'h ho savaz devosion
Ha karantez gouenn ar Breton
D'eomp holl roit ho trugarez !
E-harz ho treid, o mam Jezus,
Ez euz eun den o c'houll sikour.
An avel gorn a c'houez spountus
Ha bouboual a ra an dour.
Ar gwagou, tro-var-zro d'ezan
A ruill gant an drouz ar brasan,

Hag ar paour keaz den o veuzi
A-stribill deuz beg ar roc'hel
A gri e-tresek ar Bugel
A zo 'n ho tivrec'h, o Mari.

*O den o veuzi, da ioltred
A zo evidomp holl eur skouer ;
Diskleria a rez d'hon spered
Eur skeuden wir dioc'h hon amzer.
Den o veuzi, me oar piou out !
Liou eur Breizad a zo varnout,
Ha dioc'h gweld da zorn oc'h astenn
Tresek ar Vam leun a druez
Me oar petra e lavarez
Breizad paour, me oar da bedenn !...*

*
*
*

— « Itron Varia Beg-ar-Raz
Klevit ma mouez, me ho suppli,
Krozal a ra an avel braz,
Siwaz, me zo prest da veuzi.
Arme an Droug a zo zavet
Ha var ma Bro eo 'n em gavet,
Ruillal a ra dre ar meaziou ;
He alan leun a ampoëzon
He deuz goenvet meur a Vreton
Ha dizec'het hon vertuziou.

Rag Breiz oa Roc'h ; Breiz a oa Tour ;
Breiz oa Kastell teo ha uhel ;
Ar gorventen, an tan, an dour,
Outhi a zeue da vervel !
Hag ar Re Droug, fumet outhi,
A skrignaz o dent gant avi
Hag a c'hoantëaz hi diskar ;
Dre zindan o deuz labouret
Ha treitourien o deuz prenet,
Boule'het o deuz hon Roc'h dispar !

Skuillet o deuz war hon Histor
Ar gaou judaz, an dromplezon,
C'hoarzet o deuz goap var envor
Kement a garemp 'n hon c'halon ;
Hon sent koz e tismegansont,
Hon c'hredennoù e tistrujont,
Serri 'reont hon ilizou,
Hag an dud vad hon skoliata
O deuz chaseet dibourve
Beteg en tu-hount d'ar moriou.

Ar Brezonek iez ar Breton,
O deuz disprijet ha flastret ;
Difennet o deuz rei sarmon
En o langach d'ar Vretoned !
Paë hon belcien e laëront,
Peb gwir Vreizad e tiskaront,
Ha dirazo e kren hor Bro....
Var greski e ia ar brezel
A ve great da dud Breiz-Izel,
Daoust ha tost a vez ar Maro ?...

Daoust ha mervel a rin, Gwerc'hez ?
Daoust ha beuzet e vin er-mor ?

Daoust ha ruz fall ar Waskerez
 A dree'ho war baotred Arvor?
 Itron Varia a druez
 Breizad a-bed en e vuez
 N'en deuz ho pedet en aner,
 Sethu me ouz ho treid strinket
 Sethu ouzoe'h ma bree'h stignet,
 Salvit Breiz, o Mam ar Salver! »

Klevet eo bet — burzud dispar, —
 Klevet eo bet mouez ar Breton!
 Ar Were'hez Vari leun a c'hloar
 A dapaz divar he c'halon
 He Mab Jezus, he Mab unik,
 Hag e-tresek ar Reuzeudik
 Gant karantez Hen astennaz! !...
Ra vo Hi meulet da viken
Gant peb Breizad, gant peb Kristen
Tra vo gerrek e Beg-ar-Raz!!

Ar Roc'h-Allaz

De Inn Ar Fustek.

E-tal ar C'hoz-Stankou, a zo eur garrek glaz
 Eur garrek glaz ha krenv hanvet ar Roc'h-Allaz.
 Ha war ar garrek-ze neb a ra e ziskwiz
 A chom vid e vuez disjoaüs ha langiz.
 Aliez meuz gwelet 'nijal tresek ar Stank
 Gwelet ive 'tec'hel meur durzunel iaouank,
 En he saë arc'hant flam laouen pa errue
 Melkonnius meurbed, allaz, pa zistroe;
 War mean an Tonkadur chomet oa eur pennad!
 Hag aboue, an glac'har dewalle ha lagad...
 Ar mean-ze, siwaz d'in, rog gouzout he zoare
 'Meuz bet 'n am iaouankiz, pozet war he c'horre.
 Ha sethu, lannik ker, sethu eno penoz
 Ar joa 'neuz dilezet ma ene, deiz ha noz...

CHARLES AR GOFFIK.

Me a zo Breizad!

Nag eo dous d'an den pa 'z eo divroet
 Sonjal er vroik elee'h m'eo ganet,
 Sonjal ar maeziou an euz bet karet!...
 Rag evit karout ar Vam-vro da vad
 Ez eo red tec'hel outi eur pennad:
 Bezan 'n eur vro-all 'vel eun divroad.
 Neuze e teuer d'he meuli ouspenn
 Ha da gavout kâz deuz neb he dispenn,
 'Vel da 'n em dâna prim diwar he fenn.

Dudi 'ra d'an den anzav e Vam-vro,
 Pa ve pell outi morse n'he nac'ho;
 Er c'hontrol, dalc'hmâd d'an holl-he-meulo.

Da galon peb den ma zalc'h an dra-man,
 D'ar galon vretôn e zalc'h ar gyasan,
 Dreist holl er servich ez eo ar startan!

Eno e zihan birvidik 'n he c'breiz
 Ar wir garante, karante he Breiz!
 A skanva enni ar anken direiz...

Eur soudard breton en servich Bro-C'hall
 Eun devez en touez ar soudarded all,
 A sonje 'n e vro, 'n e vue gwechall....

Dirag e spered, laouen ha seder
 E tremene skanv e iaouankiz kaër,
 Pa glevaz eur vouez o c'houlenn ken t'er:

— « Daoust ha c'houi 'zo Gall? laret, ma den mad!... »

Kerkent en e greiz e saillaz ar gwad:

— « N'on ket, kabiten, me a zo Breizad! »

Me a zo Breizad!... Komzou kalonek!

Ar c'habiten gall droaz kein, mezek,
 Na laraz netra d'ar Breizad pennek!

Me a zo Breizad!... pebez penn-kaled!

E laraz raktal an holl soudarded,
 Hennez 'gar e Vro dreist peb tra er bed!

Diwar an dro-ze an holl anzavaz
 E oa nerz-kalon er Vretoned c'hoaz,
 N'o doa ket mez deuz ar vro o ganaz...

Vel ar soudard-man diröbeeh, hep aon
 Peb Breizad dlefe huchal gant kalon:

— En despet d'ar Gall, me a zo Breton!

AR YEODET BOCHER.

Peuc'h ha Labour

I

An oabl zo ru a zo ru tan,
 War da Kuz-heol, hir ha ledan,
 Bepred e tigor gwazoc'h c'hoaz,
 Avel a vo abenn arc'hoaz.

N'eul lannek vraz e kreiz al lann,
 Gouren pe brezel a velan:
 Tal ha tal, kichen ha kichen,
 Kalz-kalz emaint war an dachen.

Ne ket hep mare ru 'n oabren,
 Brezel a zo, n'e ket gouren:
 Glaz dremm an dud, lemm ho lagad,
 loue'häl a rant: Argad! argad!

Deuz an tu ma, deuz an tu ze,
 Toliou penn-baz, toliou kleze,
 Toliou kontel: toliou treitour;
 Ar goad o redek evel flour.

Ru an dachen, ru al lan glaz ;
 Bepred ar bill, bepred al laz,
 Arc'hoaz ha hiria, evel dec'h,
 Hini na bleg, hini na dec'h.

Ar re 'n em gann a zo breuder,
 Deuz ar goad mad, deuz ar goad tor,
 Gwelloc'h n'euz ket, na n'euz ke tbet,
 Gwelloc'h vithan ebarz ar bed.

Er penn-all d'al-lann, pa zeller,
 Eur groaz, eur groaz wen a veler ;
 Eur plac'h daoulinet 'n he c'hichen,
 He fenn harpet ouz ar jichen,

Ha hi a lar : — pebez true !
 Pegen c'houero e ma bue !
 Ma bugale 'a em gentellât !
 Ha me ho mam, me o sellat !

Hep selaouet ouz ma gervel
 Bugale d'in c'hoaz o vervel ;
 En noaz emant, ha naon ho deuz !
 Ma zell warnhe a bar gant heuz. —

Ha hi a oel, ha hi a bed ;
 Kaer goela, pedi, van abed,
 Van abed outhi na ve gret,
 Gwaz evithi mar gô mantret !

Bepred diraghi, zo aze,
 Toliou penn-baz, toliou kleze,
 Ha toliou kontel gwasoc'h c'hoaz ;
 Ar goad a red evel eur waz.

Prestik an noz a zo erru,
 War du kuz-heol an oabl zo ru,
 Arc'hoaz n'e ket avel a vo,
 Mez tud arre tud a varvo.

Ar gann a bad, a bad bepred,
 Boue ar beure, abred-abred,
 Ha bemde-bemde, ec'h adkrog,
 Ha gwasoc'h goude vit arok.

II

War douar Breiz e ma 'r brezel,
 Ar vam a oel e Breiz-Izel,
 Ar re n'em gann, ar Vretoned,
 Ar maro warnhe o tonet.

Ar maro 'vel eun teuz uz d'hê,
 Ar maro 'tostat de ha de ;
 Prestik, prestik, vo fin d'al laz,
 Ha war Breiz e sono ar c'hlaz !

III

Gwechall ive vije brezel,
 Ha brezel vraz, en Breiz-Izel ;
 Gwechall e vije lac'hadek,
 Ar goad dru ha stank o redek.

Bec'h d'an estren a waske 'r vro :
 D'ar Soz ha d'ar Gall bep eil tro ;
 Bec'h a vechou, hep tenn anal,
 Ar Vretoned an eil d'an all.

Amzeriou drist !... hed an hentchou,
 Er parkeier, barz an antchou,
 Tud o vervel ha tud varo ;
 Da heuil brezel keroz er vro.

IV

Tro war dro d'haec'h brema zellet :
 — Kent tqulla ger, red hen gwelet —
 Duma duhont en hon bro-ni
 Dre oll : drouk, bulum, kasoni.

Ha selaouet a gant a drouz,
 En peb kêrik, en peb parouz ;
 Hag a hent all, ha war baper,
 Na zeller ket na tost na ber :

— Ar re ru zo evel diaoulou
 Poent laket warnhe minellou !... —
 — Ar re wenn a zo ken gwaz all
 A zo 'vel prened war gik zall !... —

Ha pephini pa neuz huchet,
 A bak he zaouarn 'n he vruched,
 O kredi neuz gret eur gwall dro,
 Ha zur mad zovetet ar vro.

Neuze, kenkent, deuz an daou du,
 Set ar botred ouz tol dustu ;
 Ha pephini muia ma c'hall.
 Da lonka gwin-pifet Bro-C'hall.

Keit-se, ar paour ruz dre 'n hentchou,
 He votou plad kuit a dachou,
 En eun dienez a bep tra,
 N'euz ket hepkên eun tam bara.

Keit-se, ar merour, goude poan,
 A zebr he lein da vare koan ;
 A ro d'he diad dre vuzul,
 Ganthan dillad-pemde, d'ar zul.

Evel eur c'hraou brein ha tenval
 Fall fall he di !... chom a rei fall ;
 — Evit ar merour hag he re,
 An ti-ze zo mad ha mad tre ! —

Ar merour kouskoude baê ker,
 Vit derc'hel lore'h ha tier kaer,
 D'an dud jentil, d'ar voure'hizien,
 Hag hen a gren gant an derzien.

Klanv e, gwell glanv war he vele,
 Matreze klanv e vugale,
 Ha matreze klanv he bried ;
 Tudigou paour merzeriet !

Keit-se c'hoaz dindan an amzer,
 Ar potr zaout, du gant ar vizer,
 Nen euz en dro d'han met druillaou :
 Pillou war billou, leun a laou.

Na boued na dillad dont d'ar skol,
 Nag amzer da lakat da goll ;
 En noaz e ma, piou hen gwisko ?
 Na oar netra, piou hen disko ?

V

Setu dizolo ar gouli !
 Petra d'ober ? Klëmm ha sempli ?
 Tamall d'ar re ru, d'ar re wenn ?
 Me gred e gwel klask louzaotien.

'Meaz ho kastel, otru Markiz,
 'Meaz ho ti kaer, otru bourc'hiz !
 Nan da redek ar pareziou,
 Pa ve ar c'houlz da glask moueziou.

Da rei arc'hant d'ar pennou-braz,
Ha netra de lann Ar Paour-raz,
Oh ! nan netra med eur c'horfad,
Neuze ver zur e vot ervad.

Ha war an tron pa vec'h savet,
Ganac'h na ve ken anavet,
Mar hen gwelet war an dachen,
C'houi dremen faëuz n'he gichen.

Emeaz ho tiër, otrone,
Da harpa 'r re zo poan warnhé :
Ar c'hlanvour kez, ar micherour,
Ar c'hasker-boued hag ar merour.

Et d'ho gweled, komzet ganthé,
Ho zikouret gant karante ;
Mar ho c'haret, hi ho karo,
Hag ar peuc'h war Vreiz a baro,

Noblanz, bourc'hiz ha labourer,
'N eil an all pa 'n em zikourer,
Na gwella labour a ve gret !
Eul labour frouezuz ha zakret.

Al lannek zo pell zo lannek,
Aboue kant vialiou brugenek,
Ber ar iecten, ber ar peuri,
Poant é, gwall boant he digeri.

Poant é digeri ar mené,
Hag ar roziou netra warnhé ;
Poant é digeri ar gozen,
Ha kas d'ar c'hleun ar vinozen.

Sterd a vo arat al lannek,
Leun a zour skot, displen, meinek.
Galloudus hardi an daouarn,
Ha krenv an alarou houarn.

Labourer, bourc'hiz ha noblanz,
Kroget ho tri, po mui a lanz,
Kevareien, staget kezek
Hag oc'hen daouzek ha daouzek.

Eun de, al lannek a vo prad,
Ha foer enhan ha war gaërat,
Hag an dour skot a vo dour red,
Ha dour da zoura, pa vo red.

Ha foen leiz falc'h ar falc'herien,
Ha leiz rastel ar foenerien ;
Goude ar mesaer iei da ves,
Da brad al lann, hed an devez.

Lard he loened, ha flour ho blé,
Darn o frinkal, darn o vale,
Saout ha kezek, ea eur vanden,
Oll o peuri war ar braden.

Goude, d'ar roz ha d'ar mene,
Med bruk ha lann netra enhé,
Arok alar, oged war lerc'h,
Plas d'ar zegal ha plas d'ar c'herc'h.

Ed en douar, pa vo troet,
Pa gresk an dud, kresket ar boued ;
Ha neuze n'ei ken 'mez ar vro
Ar Vretoned hanter varo.

Re zonn ar roz hag ar mene,
N'hall ket an alar mont enhé ;
Plantet da zavel koat kaled,
Ha d'ar goan vo tan en oaled.

Plantet da zavel drouskojet,
Hed ar zonn ar d'ar p'rajon,
Plantet ive danve gwez kaër,
Er roz, er mene, er leur gër ;

Oh ! nag oa kaër ar c'hoajou braz !
Diskiant neb ho diskaraz ;
Nag a oant kaër, war douar Breiz,
Eun ina zur a oa 'n ho c'hreiz.

Eun ine deuz, hag a glevan,
Dre ar vro, brema, o klemvan,
O voned o toned, dre-holl
Vithan na disglao na disheol.

Ia, koat er roz hag er mene,
Ma kavo ripu an ine,
Ma vo klevet, evel gwech all,
Emesk ar gwez braz o nijal.

Kaëret vo bro ar Vretoned,
Kalon ouz kalon unanet,
'N eil dorn egile bepred krog,
Ar Vretoned a iei war rok.

War bep tra paret o spered,
Digor, skleroc'h-skleroc'h bepred,
Ho skiant, ho diskadurez
Gant ar re gaëran vo 'n eur réz,

Gout e raint eo braz 'vel eur bed,
Stered an noz, né oar den ped.
Ha dreg mil ha mil a weler,
Mil ha mil all, ken braz, ken skler.

En ér, war an douar, 'n he greiz,
Gout e raint zo nerziou eleiz,
Nerziou gant Doue bet krouet,
Dimp-ni d'implia bet roet.

Ar pez zo mad evit pel tra,
Ar pez zo kaër, ar pez zo bra,
Vel an dud disket hi oaro,
Ha koulz ha den hi a lâro.

Ha daoulinet dirak ar Groaz,
Breiz hon mam-bro, a bedo c'hoaz ;
Mez he daërou na redont ken,
Gand he jod, taken ha taken.

Mar glevet c'hoaz trouz o sevel,
An drouz-ze vo gant an avel,
O tremen disonj, a doliou,
Mesk an ed kaër, mesk an deliou,

Mesk ar c'hanab ha mesk al lin,
Pe matreze trouz ar vilin,
Zavet ar bal, leusket an dour,
Trouz ar vilin o vala flour.

Pe trouz ar freill, an dornerez,
Ha war lerc'h, trouz ar wenterez ;
Ha tro ha tro eur ganaouen,
Ken douz, ken kaër ha ken laouen.

Er vro, trouz all abed enhi,
Peuc'h ha labour gant pobhini :
Labour, labour : bue an den ;
Labour ha poan : bue Kristen.

Hag uz d'an holl uhel da krec'h,
Ar C'Christ, digor frank he ziu vrec'h,
Ar C'Christ beniget o laret :
Me meuz ho karet : 'n em garet !

MEZ HA MEZ

Araok staga gant va-marvaill, gant lavaret d'e-hoc'h n'oa ket va den, (Saik he hano), gwall speredek, setu perag ne c'hellet ket fiziout enn-hann da ober netra hag a c'houlenne eun neubeud gwaziegezh, a boan ma veze lezet gant Janned he c'hreg da vont bep eun amzer he unan da werza amañ da varc'had Landerne.

Evid ober al labouriou pounner avad, evel palarat, falc'hat, troue'ha hag hordenna kement, hag all... ne gavet ket he bar, rag krenv oa evel eur marc'h limon ha marvet a vije war an dachenn kenoc'h eged lezel eunn all da vont enn e raok, gant ma vije deuet unan bennag da lavaret d'e-zhan : petra ! Saik, chala a rez ?

Biken ! Biken ! a-responte, enn eur gregi gwasoc'h gwas, ken a zeue ar c'houezen da eonenna war e roched.

Eunn devez, e-kreiz miz even, tomm ann heol, Janned a gredaz lezel adarre Saik da vont he unan gand eur foultren pechad amañ da Landerne ; med Saik a ioa ken dibenn m'en doa ankounac'heat er gear al liassen da c'holo ann amann er baner.

Teir leo vale en doa da ober araok en em gaout, ha diou leo edo diouz ar gear, pa daolaz, dre zardvoud, eunn taol lagad war e amañ. Teuzet kalz e oa, e c'hellit kredi, ha Saik, enn eur skrabat he benn diouz ann tu n'en doa ket m'oarvad a zrebou, a furche, a furche enn he spered paour o klask gouzout penaoz en em gemeret evit miret ouz he amañ da deuzi muioc'h.

Kerkent eur zonjezoun dispar a c'hanaz enn e em-penn, hag hen da zistrei diwar an hent braz evit mont er penn pella d'eur streat voan evit na vije gwelet gant den.

Eno e tennaz e justin, ha... iao ! enn eur zachaden he roched dreist he benn.

— Setu kavet eul lianen gan-en, eme Zaik, lorc'hek braz euz e gavadenn ; en eur votonna va justin beteg ann toull huella den ne daolo gvez.

En em gaout a reaz eta, fouge enn-han, war blasenn ann amañ hag hen d'en em lakaat war ar renk kenta.

Eur prener a dremenaz dira-z-han hag a lavaraz, enn eur c'hoarzin : Dizolo da baner, ma welinn ; pegement al lur ?

— Pemp real, eme Zaik.

Med respontet e oe d'e-zhan rakta : N'ec'h euz ket a vez ? Saik, n'ec'h euz ket a vez ?

Daou, tri, pevar brener a zeuaz da c'houde ha pep hini a c'hoarze ivez, enn eur lavaret evel ar c'henta : N'ec'h euz ket a vez ? Saik, n'ec'h euz ket a vez ? Rag he roched oc'h penn a ioa killaret gand ar c'houenn.

Ar marc'had a echuaz heb n'en doa gallet Saik gwerza he amañ.

Enn eur dostaat euz ar gear, goude beza gwisket a nevez he roched er streat voan, rag an heol a oa izel brema, e c'hrosmole — N'ec'h euz ket a vez ? eme-z-ho ; eo avad, ha d'ar marc'had kenta ne zeuinn ket enn dro heb gwerza va marc'hadourez.

P'en em gavaz er gear, enn eur weled ann amañ er baner Janned a zavaz he divreac'h enn eur lavaret gand eur vouez estlammuz : Va Doue ! va Doue ! ar ginaouek-

ma ne c'heller fiziout netra enn-han. Pegement oc'h euz goulennet euz ann amañ ?

— Pemp real, evel ar re all, ha den n'en deuz falvezet her prena abalamour m'oar vad, eo bet ribotet ha dastumet fall.

— Rikotet ha dastumat fall eunn amañ ken kaer ha ken blazet mad ! Nan, n'eo ket ann dra-ze a zo kiriek m'eo deuet enn dro.

Saik a zoublaz he benn, heb kredi respont muioc'h, epad ma c'hrosmole Janned : pebez diot ! pebez diot !

Epad ar zizun war-lerc'h Janned a wele peb abardaex Saik o tond euz he labour gand eur banner war he skoaz, ha bep tro e c'houlendere er c'branch ar pez a ioa enn-hi ; ne daolaz ket kalz a evez da genta ; evelato ne c'hellaz ket miret da vond da welet, rag ar marc'had a zo furcherezed.

Eur foultren bern mez a ioa e koug ar c'branch.

— Va Doue ! eme-z-hi, diotoc'h diota e teu bemdez, ha dizale e vo red her c'has da Gemper !

Pa zeuaz Saik d'he goan Janned a c'houlennaz perag en doa kemeret kemend a boan epad ar zizun oc'h hejal ar gwez dero ha da betra e oa talvoudek ar mez-se.

— Ware'hoaz e weloc'h, pa zeuinn euz marc'had Landerne.

Janned a ioa boazet da glevet sorc'hennou Saik ha na reaz van.

D'ann deiz war-lerc'h avad, d'ar beure, Saik a gargaz ar mez e panerou, a starnaz al loen oc'h ar c'harr hag hen enn hent da Landerne, enn despeta Janned a huade : Ia siouaz ! red e vezo her c'has da Gemper.

Koulskoude Saik a en em gavaz unan euz ar re genta e Landerne hag a renkaz he baneradou mez war blasenn ann amañ.

— « Hirio, michans, eme-z-an, ne vezo ket gallet lavaret n'em euz ket a vez. » Ha goapaat a rea ar re a zeue gand amañ enn he gichenn, epad ma tigure ar re-ma braz ho daoulagad, seizes o welet ar paneradou mez-se.

Ar c'henta prener a dremenaz dirag ar paneradou mez, a c'houlennaz : N'ec'h euz nemed an dra-ze da werza ? n'ec'h euz ket a amañ ? Saik, n'ec'h euz ket a amañ ?

Daou, tri, pevar brener all a c'houlennaz ivez : N'ec'h euz ket a amañ ? Saik, n'ec'h euz ket a amañ ?

Enn dro-ma avad Saik a ieaz e kounnar hag a griaz war ar brenerien : — Mastined daonet ! d'ar marc'had diviza, pa n'em oa nemed amañ e c'houlennec'h mez, hag hirio pa n'em euz nemed mez, e c'houlennit amañ !

Ar c'homzou-ma a lakeaz ann holl da ziroll da c'hoarzin war blasenn ann amañ, hag heb dale ar brud euz roched ha paneradou mez Saik o oe anavezet dre holl.

Eunn amezek da Saik a glevaz ivez ann nevezenti, hag o veza m'oe en distro enn he raok e tiskuilaz ann dra da Janned ; evel-se, pa erruaz Saik er gear gand he baneradou mez, he c'hreg a roazeur stavad d'e-zhan, enn eur lavaret : — N'ec'h euz ket a vez ? diot ma 'z oud ! te avad am laka da ruzia gand ar vez !

Biskoaz Saik koulskoude n'en deuz gallet sank a enn he benn ar c'hemm a zo-etre mez ha mez.

PER PRONOST (Barz Treflez).

EMBANNOU

Stal-Leoriou
Ar Gwaziou
MONTROULEZ, 1, Leur-Gear Emil-Souvestr, MONTROULEZ
Niver braz a Leorion Ofern evit Prizion katekis
Goulev Koar a bep seurt evit an Ilizou

Sebastian Ar GAK
Lez-Vren, dre Gemeneven (Pennarbed)
Leazdi Vraz : Amann fonn
Savadurez-skouer a ouenn saout Breiz
JISTR A GENTA MERK.

Gwin koz a beb bro
Kaliteou braz
Gwinou - ardant ha Likeuriou
F.-M. PERSON, Montroulez

En ti PENNVEN, kizeller
Ha garaner koat
En PONTIVY (Morbihan)
E kaver espial
Meurb breton da brenan
Hag annez all a beb seurt mod

Stal-Leoriou. --- Paperou livet
MAUVIEL
12, Ru Brest, MONTROULEZ
a werz ar gelaouennou brezounek, hag a beb
seurt moulladurezou

APOTIKEREZ AR JANNE
en Keraez (Kerne-Uhel)
A allomp tud ar c'horn-douar-madavond
d'en em bourvel enni

Grand Hôtel d'Europe
A. BONNAUD, Perc'henn
MONTROULEZ
A zigemer "Ar Vro"

MENGLEZIOU MEIN-DO
Er Mill-ar-Bik, Parrez Paule
KANTON MAËL - KERAÉZ
Bep seurt Mein-Glaz, henvel ouz re Angers
Per **NIJET**, entrepreneur, **PAULE**

Erwan Guillou
MARCHADOUR KOAT ha PLENCH
(Koat ar Vro ha koat Hanter-Noz)
KONVERSER TEMZ
Sant-Nikolas - ar Pellem (K.-an-N.)

Kezek - Houarn --- Gwaturiou - dre - dan
J. RIOU
KERAÉZ -- Ru-an Augustined -- KERAÉZ
A werz kezek-houarn deuz ar gwella merkou
hag a bren ar re goz
a fich hag a engal anezo marc'had mad
EUN TI ALL AN EUZ EN GUÉMENE (MORBIHAN)

GWINOU BOURDEL
René MIDY, ha K^{oz}
75, Cours du Médec, BOURDEL
Ha 3, rue Duhamel, ROAZON

EMBANNOU

Levrdi Brezonek
MORIS AN DAULT

6, RUE DU VAL-DE-GRACE, PARIS, ve

Stal leoriou koz ha nevez diwar benn Breiz
An Taolennou a ve kaset evit mann

Ar roue dez al louzeier eo an
ULMINUCINE MOREUL

Louzu evit spura ar gwad fall, hag ober d'an dud
krenvaat. — Al litrad : 2 skoed. — An hanter-litrad :
14 real.

En ti **MOREUL**, apotiker, **LANNERNE**

Erwan HERNOT

Kizeller Kalvariou ha Mein-Bez

Ru Lanndreger, **LANNHUON**

BET MEDALLENET SEIZ GWECH WARNUGENT

HOTEL SIMON

KALLAK, Ar Gwengamp, **KALLAK**

Prejou. — Kambchou

— Marchosiou. — Gweturioù —

IAN EVENNOU

Marc'hadour-danvez en SKAER

Evit kaout danvez, ha lakal ober gwiskamanchou giz
Skaer, stum nevez ha stum goz, en em erbedi ouz an
Ao. **EVENNOU**.

Ar gwella kelaouengele'h gallek eo ar

REVUE DE BRETAGNE

MIZIEK

Koutmanant : 4 skoed ar bloaz

EN EM ERBEDI OUZ AN Ao. DE LAIGUE, REDON (ILE-ET-VIL.)

Frédéric PINCEMIN

3, 5, 12, Ru-al-Lian, **SANT-BRIEK**

Mezer ; Lainach ; Danvez dillad

Kezek-houarn **CLEMENT**, **HUMBERT**, **ANDRU**, etc.

Kezek-houarn dre dan **WERNER**, **GRIFFON**, etc.

MIKEL KEINEK, toker

11, Ru Kereon, **KEMPER**

Tokeier Bretoned ha Beleien. — Mezer - Dillajou
breton. — Sier-Beaj. — Malijennou, etc.

Gwin Champagne « **LA MOUETTE** »

Gwir gwin a Vro Champagne

Perc'henn : Ch. Vogele, Reims, Champagne. — En gweh
e ti holl vare'hadourien gwin Breiz-Izel. — **Kannader** :
G. DELAFARGUE, **LANVOLLON**.

Gwiskamanchou diwar vuzul

DA VOUC'HIZ HA DA OFISER

R. Salaün

Kemener

BREST — 37, Streat ar Ramp — BREST

JOB FRANCÈS

Marc'hadour-Gwin

LESNEVEN (BRO-LEON)

FANCH MERRIEN

EN SANT-NIKOLAS-AR-PELLEM

Liver Ilizou

Alaouer ha Sternier Poltrejou

Grand Café de la **TERRASSE**

PICART, Perc'henn

MONTROULEZ

A zigemer « **AR VRO** »

J. AR BRETON

27, Ru Pariz, MONTROULEZ

**GWIN ; ESPISIRI ; PRODUOU MARCHAD-MAD EVID
AL LABOUR-DOUAR HAG AN ANEVALED**

Le Gérant : **Etienne JACQ.**

Le Gérant: E. Jacq